

Vergaderjaar 2004–2005

**29 667**

**Beleidsnota Verkeersemisssies**

**28 663**

**Milieubeleid 2002–2006**

**Nr. 19**

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSHUISVESTING,  
RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 juni 2005

Met deze brief wil ik u informeren over de besluitvorming in het kabinet inzake aanvullende maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit, alsmede de financiële dekking daarvan.

Vandaag heeft de Ministerraad besloten om in de periode tot 2010 € 300 mln beschikbaar te stellen voor maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Deze maatregelen worden gefinancierd uit de meevaller in het Fonds Economische Structuurversterking. Het maatregelenpakket vormt een aanvulling op de reeds eerder besloten maatregelen uit de Nota Verkeersemisssies en de Nota Mobiliteit, zoals de subsidieregeling voor roetfilters die per 1 juni jl. van kracht is geworden. In totaal gaat het om een pakket maatregelen van circa € 800 mln in de periode van 2005 tot 2015.

Met dit pakket wordt de uitstoot van gezondheidsbedreigende emissies sterk teruggedrongen.

**Het aanvullende maatregelenpakket**

Het gaat om de volgende extra maatregelen:

- Uitbreiding van de subsidieregeling voor roetfilters met nieuwe bestelauto's en taxi's;
- Het stimuleren van schoner lokaal vervoer in gemeenten en provincies, zoals schone bussen en vuilniswagens;
- Structurele financiering van de stimuleringsregeling voor snellere instroom van schone Euro-4/5 vrachtauto's, via de Milieu investeringsaftrek (MIA);
- Een subsidieregeling voor achteraf-inbouw van roetfilters voor bestaande vrachtauto's, bestelauto's, personenauto's, diesellocomotieven, binnenvaartschepen en mobiele machines.

Daarnaast wil het kabinet inzetten op het verplicht stellen van roetfilters voor nieuwe voertuigen. Of dat juridisch mogelijk is zal afhangen van de

vraag of de Europese Commissie daarvoor toestemming zal geven. Een onderzoek naar de kosteneffectiviteit van een sloopregeling voor oude dieselauto's en benzineauto's zonder katalysator loopt nog. Het kabinet zal hierover in 2006 een besluit nemen.

Tevens is V&W een onderzoek gestart naar de invoering van een maximumsnelheid van 80 km/u op de ringwegen rond de vier grote steden. Met toepassing van strikte handhaving. Dit wordt gecombineerd met een onderzoek naar «compact rijden» (een extra rijstrook door gedeeltelijke opheffing vluchtstrook en versmalling van een deel van de andere rijstroken). Er zijn verschillen in de mate van luchtvervuiling per locatie op de ringen, daarom wordt de effectiviteit voor delen van de ring duidelijk gemaakt. Verschillende varianten worden bekeken: een variant met 80 km/u gedurende de hele dag, maar ook een variant met 80 km/u overdag en 100 km/u 's-nachts. Omdat de luchtkwaliteit nu al knelt, wordt gekeken of invoering al in 2007 mogelijk is. Begin 2006 zijn de eindresultaten van het onderzoek klaar.

### **Al eerder besloten maatregelen**

Het kabinet had al eerder besloten tot volgende maatregelen:

- een stimuleringsregeling voor de inbouw van roetfilters bij nieuwe dieselpersonenauto's vanaf 1 juni van dit jaar, via een korting van € 600 op de aankoopbelasting (BPM). Hiervoor is tot 2010 in totaal € 116 mln beschikbaar;
- een stimuleringsregeling voor versnelde instroom van schone Euro-4/5 vrachtauto's in 2005 (incidentele dekking € 23 mln);
- fiscale stimulering van nieuwe dieselpersonenauto's, die vervroegd voldoen aan de Euro-5-norm voor NO<sub>x</sub> en/of fijn stof, zodra dit zinvol is en past binnen de EU-kaders;
- fiscale stimulering van zwavelvrije diesel in de tweede helft van 2005, via accijnsdifferentiatie;
- het invoeren van een subsidieregeling voor het gebruik van NO<sub>x</sub>-katalysatoren op binnenvaartschepen (€ 2,2 mln per jaar tot 2010);
- het opzetten door V&W van een innovatieprogramma luchtkwaliteit, waarvoor tot 2008 € 20 mln beschikbaar is gesteld;
- een reservering van €300 mln. via de Nota Mobiliteit en het Meerjarenprogramma Infrastructuur en Transport voor de periode 2011 tot 2015, om de dan nog resterende luchtkwaliteitsknelpunten aan te pakken;
- per 1 november aanstaande gaat de maximumsnelheid omlaag van 100 km/u naar 80 km/u op vier extra trajecten;
  - A10 West tussen knooppunt Nieuwe Meer en Coentunnel
  - A20 tussen knooppunt Kleinpolderplein en aansluiting Crooswijk
  - A12 knooppunt Oudenrijn tussen knooppunt Lunetten parallelbanen en van 120 km/u naar 100 km/u hoofdbanen.
  - A12 tussen Utrechtsebaan en Voorburg in beide richtingen
- een snelheidsverlaging van 120 naar 100 km/u op de A13 tussen Berkel en Rodenrijs en Delft Noord. Dit geeft een meer logische snelheidsopbouw tussen het Prins Clausplein (100 km/u) en Overschie (80 km/u).

### **Bredere aanpak**

Rond de begrotingspresentatie op prinsjesdag zal het kabinet de Tweede Kamer nader informeren over de aanpak van de luchtkwaliteit en nader ingaan op het brede pakket van luchtkwaliteitsmaatregelen. Ook wordt verder ingegaan op maatregelen om de stijgende CO<sub>2</sub>-emissies van verkeer te beperken, zoals de stimulering van biobrandstoffen en de CO<sub>2</sub>-differentiatie van de BPM.

Naast maatregelen voor wegverkeer, wil het kabinet ook de bijdrage van de scheepvaart en binnenvaart aan de luchtkwaliteitsproblematiek terugdringen. Het kabinet zet in op het aanscherpen van de emissie-eisen voor schepen en de eisen aan brandstoffen in de Internationale Maritieme Organisatie en in de EU. Dit zal echter pas op langere termijn effect opleveren. Onderzocht wordt hoe door middel van differentiatie van haven- gelden of andere financiële of operationele prikkels, het gebruik van de schonere technieken in de binnenvaart en zeescheepvaart kan worden gestimuleerd.

Ook andere sectoren moeten bijdragen aan het verbeteren van de luchtkwaliteit. Het kabinet wil bijvoorbeeld de intensieve veehouderij stimuleren om minder fijn stof uit te stoten. Deze sector is verantwoordelijk voor 20% van de totale emissies van fijn stof.

Veel luchtkwaliteitsbeleid wordt uitgevoerd door gemeenten en provincies. Ook zij inventariseren momenteel welke aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Deze maatregelen krijgen hun beslag in gemeentelijke en provinciale luchtkwaliteitsplannen. Hiervoor is al eerder € 32 mln beschikbaar gesteld in het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing. VROM wil samen met de andere overheden zoeken naar oplossingen met betrekking tot de luchtkwaliteitsproblematiek. Daartoe is een taskforce luchtkwaliteit ingesteld waarin de andere overheden participeren. Deze taskforce begeleidt onder andere een onderzoek naar de precieze omvang van de knelpunten voor de ruimtelijke projecten. Ook zal zij pilots begeleiden waar gezamenlijk met de andere overheden naar oplossingen zal worden gezocht en ervaringen op zullen worden gedaan. Om gemeenten en provincies te faciliteren bij maatregelen en ruimtelijke plannen wordt er in dat kader bij Infomil – een uitvoeringsorganisatie van het rijk – een loket geopend, waar zij met hun vragen terecht kunnen. Ook zal een handreiking worden gemaakt voor andere overheden, voor de wijze waarop in ruimtelijke plannen het beste aandacht kan worden besteed aan luchtkwaliteit.

Alle extra maatregelen worden eind 2005 in een aanvulling op het Nationaal Luchtkwaliteitsplan neergelegd en naar de Europese Commissie gestuurd, om daarmee aan te geven dat lidstaat Nederland maximaal inzet op verbetering van luchtkwaliteit. Dit is nodig om een stevige onderhandelingspositie te creëren bij de onderhandelingen in Brussel over de aanpassing van de Europese luchtkwaliteitsrichtlijnen. Nederland pleit daarbij voor aanpassing van de uitvoeringseisen om te kunnen voldoen aan de normen voor fijn stof. In de ogen van Nederland moet de norm zich vooral richten op de schadelijke deeltjes, zoals dieselemisies. Daarnaast pleit Nederland voor uitstel van de NO<sub>2</sub> norm tot 2015.

Tenslotte wordt ook de nationale regelgeving gewijzigd. Het Besluit luchtkwaliteit wordt – vooruitlopend op een nieuwe Wet luchtkwaliteit – aangepast naar aanleiding van uitspraken en de voorlichting van de Raad van State. Het gaat om de aftrek van natuurlijke bronnen van fijn stof, het mogelijk maken van projecten in overschrijdingsgebieden die de luchtkwaliteit niet verslechteren en het mogelijk maken van een saldo-benadering.

De Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,  
P. L. B. A. van Geel